

Asia: VN/14613/2023

Ympäristöministeriön asetus purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit pykälään 1, Purkumateriaali- ja rakennusjäteselvitys:

Mielestämme asetuksen kaltaisella selvityksellä ja rekisterillä ei erityisesti edistetä rakentamisen kiertotaloutta. Olemassa olevia järjestelmiä kehittämällä saadaan vastaavat tiedot kerättyä ilman erillistä selvitysvelvollisuutta tai tietojärjestelmää.

Esimerkiksi jätteiden sähköisten siirtoasiakirjojen ja siihen liittyvän rekisterin avulla on jo tällä hetkellä mahdollista kerätä hankekohtainen jätetieto. Siirtoasiakirjarekisterin tietojen hyödynnettävyyttä on kehitettävä ja esimerkiksi jäteasetuksen (978/2021) vaatimat tietosisällöt pitää sisällyttää tulevan purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksen vakioiduksi pohjaksi.

Perustelumuistion mukaan maa-ainesten selvittämällä tavoitellaan sitä, että rakennuspaikan maa- ja kiviainesten massatasapainoon ja turhien kuljetusten välttämiseen pyritään jo suunnitteluvaiheessa. Emme näe, että asetuksen mukainen selvitys ja siitä seuraava raportointi itsessään edistäisi tätä jo nykyisissä suunnitteluperusteissa olevaa tavoitetta.

Selvitystä ei rakentamislain tarkoittamalla tavalla edellytetä hankkeissa, joissa purkumateriaalien määrä on vähäinen. Perustelumuistiossa on avattu sivulla 7 tarkemmin vähäisyyden arviointia.

Perustelumuistiossa on esitetty arvioinnin lähtökohtana, että kaikki kokonaisten rakennusten purkuhankkeet sisältyisivät selvitysvelvoitteen piiriin ja toisaalta, että yksittäiset kylpyhuoneremontit tai yksittäisten asuntojen remontit eivät selvitystä edellyttäisi.

Miten vähäisyyttä tulisi näkemyksesi mukaan hankkeissa soveltaa?

Perustelumuistiossa esitetty malli vähäisyydelle on epäselvä ja tulee johtamaan merkittäviin tulkinnallisiin vaihteluihin kunnissa. Laadullisten kriteereiden sijaan tulisi käyttää määrällisiä (m², m³, kg) kriteerejä vähäisyyden määrittelyyn.

Kommentit pykälään 2, Purkumateriaalit:

Materiaalijaottelun pitää olla linjassa jätteitä sääntelevän valtioneuvoston asetuksen (978/2021) 26 §:n mukaisen rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvelvoitteen kanssa.

Ehdotuksessa on kaksi eri vaihtoehtoa pykäläksi 2 koskien selvityksen keskeistä sisältöä, purkumateriaaleja. Kumpaa jaottelua tulisi näkemyksesi mukaan käyttää asetuksessa? Vaihtoehto A:ssa on esitetty purkumateriaalien jaottelu kierrätyksen ja hyödyntämisen näkökulmasta, minkä vuoksi jaottelu poikkeaisi hieman jäteasetuksen 26 §:n rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvaatimuksista. Tarkemmat perusteet poikkeamiselle on esitetty perustelumuihostiassa sivuilla 8-9.

Vaihtoehto B

Kommentit valintaasi

Tietojärjestelmässä pitää pysyä jäteasetuksen määrittelemissä jakeissa. Ylimääräisillä tietokentillä tai vaihtoehtoisilla päivitystavoilla vain lisätään raportointitaakkaa ja niillä ei ole merkitystä tilastoinnin kannalta. Purkurekisteriin kerättäväksi suunniteltu tieto näyttää olevan valtaosaltaan päällekkäistä siirtoasiakirjarekisterin kanssa. Lausunnolla oleva asetus asettaa minimitason ja jäteasetuksesta poikkeamiselle ei ole selkeitä perusteita.

Kommentit pykälään 3, Vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit:

Pykälän ehdotettu sanamuoto ei määrittele vaarallisia aineita yksiselitteisesti tai mihin kategorioihin vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit tulisi annettavassa selvityksessä jakaa. Tässä muodossa annettu pykälä ei palvele valvontaviranomaisen tilastointitarpeita ja aiheuttaa turhaa vaihtelua sekä tulkinnallisuutta erillisselvityksen sisältöön.

Kommentit pykälään 4, Maa- ja kiviainekset:

Koneyrittäjien mielestä pykälä maa- ja kiviaineksista on sinänsä aivan toimiva ja riittävän yksinkertainen pienillekin rakentajille. Voidaan kuitenkin kysyä tuoko nyt esitetty jaottelu lisäarvoa maa- tai kiviainesten hyödyntäjälle vai lisääkö se ainoastaan raportointitaakkaa.

Kommentit pykälään 5, Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen päivittäminen:

Päivityksen toteuttamiseksi annetaan vaihtoehtoja. Mielestämme vaihtoehtoisilla päivitystavoilla ei ole merkitystä tilastoinnin kannalta, ja ne lisäävät ainoastaan raportointitaakkaa sekä raportoinnin vaihtelua. Päivityksen sisältö tulee määrittellä yksiselitteisemmin ja perustaa se ensisijaisesti jätelain (646/2011) siirtoasiakirjojen tietoihin.

Kommentit pykälään 6, Tietojen ilmoittaminen:

Erilliseen tietokantaan ei pidä ilmoittaa sellaisia hankkeen tunnistetietoja, jotka on syötetty jo toisaalle. Esimerkiksi kaikki tarvittavat rakennuspaikkaa koskevat yksilöintitiedot ovat saatavilla Lupapisteestä kautta. Useiden vireillä olevien rekisterien muodostamista tulee tarkastella kokonaisuutena, joka ehkäisee päällekkäisen tiedon syöttämisen ja keräämisen. Mielestämme lupapisteeseen syötetty tieto määrittelee tietojen ilmoittamisen tason rakennus- tai rakennuskohdekohtaisesti.

Rakentamislain mukaan, rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakentamishankkeessa on kelpoisuusvaatimukset täyttävät suunnittelijat sekä kaikilla

rakentamishankkeessa toimivilla on heidän tehtäviensä vaativuuden edellyttämä asiantuntemus ja ammattitaito. Tässä mielessä pykälään 6 kirjattu irrallinen vaatimus selvityksen laatijan nimestä on tarpeeton ja irrelevantti tieto, jota ei tule edellyttää.

Kommentit pykälään 7, Voimaantulo:

Mielestämme asetuksen valmistelussa pitää huomioida lausuntopalaute asetuksen useamman eri pykälän ja termin epäselvyyden osalta ja lykätä asetuksen voimaantuloa, jotta lainvalmistelu saa aikaa korjata nämä epäkohdat.

Muita huomiota ASETUKSEEN liittyen:

Asetuksen ja perustelumuiiston perusteella jää epäselväksi selvityksestä saatava hyöty. Erillisestä rekisteristä puhumattakaan. Parantamalla jo olemassa olevan siirtoasiakirjarekisterin käytettävyyttä saavutetaan todennäköisesti parempi lopputulos ja vältetään päällekkäistä raportointia. Näemme, että siirtoasiakirjakäytännön ulottaminen pois kuljetettaviin maa- ja kiviaineksiin voi poistaa kokonaan erillisen selvitystarpeen maa- ja kiviainesten osalta.

Huomioita ja kommentteja PERUSTELUMUISTION sisältöön:

Ei lausuttavaa.

Järvinen Ville
Koneyrittäjät ry